

Serra Pedregosa

un nou escenari al Cadí del Berguedà

Text i fotografies de Pako Crestas

T'adones amic, t'adones company... Que tornant d'una de les meves excursions solitàries et vaig parlar, com aquell que no vol la cosa, com parlant per parlar, de que m'havia fixat en un nou vessant a la part berguedana del Cadí. Un vessant que prometia tenir algun itinerari interessant quan tornés a caure la neu a l'hivern.

T'adones amic, t'adones company... Que fidels a la nostra curiositat i al sempre gran agraïment que sentim pels indrets poc coneguts i solitaris, vàrem tornar quan l'hivern ja estava consolidat amb el seu mantell nival fred i mut.

T'adones amic, t'adones company... Que la primera nova escalada al vessant la vàrem fer amb les condicions típiques de l'hivern massa jove, amb una neu poc transformada, i que la segona escalada ens va mostrar uns mixtes repel·lents, sobre aquesta roca tan estranya de l'alta comarca berguedana, la qual, o és massa compacta o és massa trencadissa.

T'adones amic, t'adones company... Que els mixtes de la segona via que vàrem fer ja ens van acabar d'obrir els ulls i vàrem veure que aquesta petita zona podria convertir-se en una bona escola per l'escalada més mixta i indetermina-

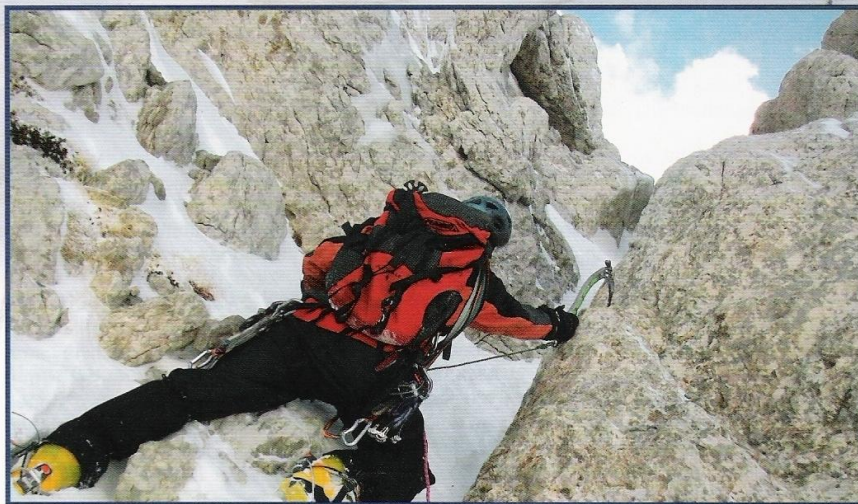
da; aquella que discorre entre vessants oberts, roca gris, neu pols i la nostra imaginació. La cirereta del pastís va ser l'estret túnel natural que forma un gran bloc i que es troba a la via que vàrem batejar com la "Fanatik – Crestas". Sort en tenim, tant tu com jo, que som primers i ens vàrem poder esmunyir per dins.

T'adones amic, t'adones company... Que hem tornat enmig de la nevada, en un ambient escocès, fent nit a la cabana de Cortils. Aquesta cabana de pastors, amb l'olor típica, a rústic, a ranci, a cremat, a humit, a muntanya. Al matí hem començat a caminar abans que despuntés el dia, per fer la llarga aproximació. Hem escalat immersos en un temps meteorològic més que dubtós; hem devorat un dinar fugaç i, a la tarda, mentre la tempesta incrementava la seva violència a l'altre costat dels murs de la cabana, hem deixat que la son ens vencés per gaudir d'una llarga i reconfortant dormida. Les vies "Diamir" i "Scotland in color", (potser les més atractives de la petita muralla), ja són dins de la bossa. La feina està feta, podem descansar tranquils.

T'adones amic, t'adones company... Que quan ja pensàvem que la temporada estava conclosa per aquestes contrades, ens hem trobat amb la darrera cuejada de l'hivern que ens ha permès la darrera jornada d'escalada glacial. Nit primaveral i freda dins de la finíssima protecció de la tenda monocapa i una darrera línia,

Canal dels Berguedans

Primer llarg a la Fanatik - Crestas

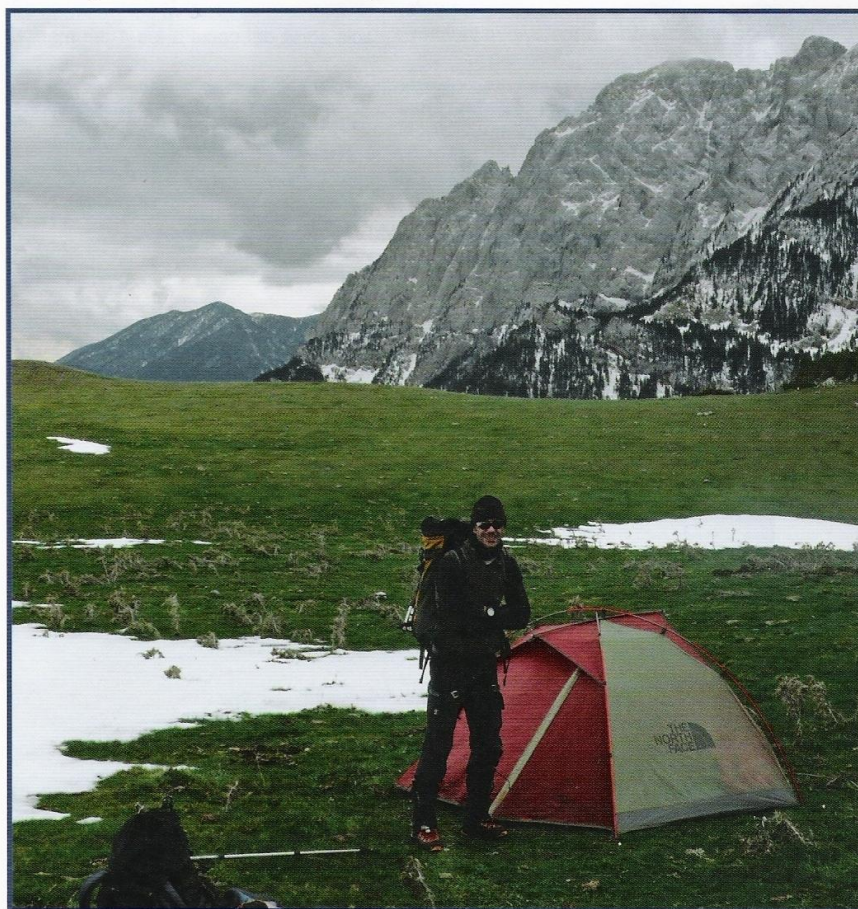
amb la data de fabricació incorporada i fora dels terminis estàndards: el corredor "6 de maig".

T'adones amic, t'adones company... Que així es va acabar la breu història de l'hivern de l'any 2010; una mena de falla entre una cordada inquieta i un petit reducte del Cadí. Una raconada que encara s'havia salvat de l'estúpida mania dels escaladors de dibuixar vies imaginàries, pujar-les, donar-li unes referències numèriques relacionades amb la dificultat i batejar-les amb noms dispers.

T'adones amic, t'adones company... Que ha arribat l'estiu i la neu ha marxat, fins a la darrera espurna, fins al darrer bri, i que de nou el vessant es mostra neutre, amb tonalitats ocre, mineral, desmanegat, mancat de les línies imaginàries, mancat de les petjades efímeres, del soroll dels grampons gratant la roca, del mut diàleg d'una cordada ben compenetrada.

T'adones amic, t'adones company... Que quan de nou ens visita el fred, tornen els dies curts i la neu cau - tal vegada - per cobrir relleixos, cornises, xemeneies i esquerdes, per tapar el tarteram i les castigades clapas de gespa congelada; aquest vessant torna a mostrar el seu aspecte virginal, blanc, pur i sembla que mai ningú hagués perdut el temps trencant aquesta harmonia en busca d'un somni absurd.

T'adones amic, t'adones company...

Campament al vessant sud de la serra, amb el Pedraforca al darrere

Cronologia de les ascensions

La primera vegada que vaig divisar el vessant nord de la serra Pedregosa va ser durant una excursió que estava fent, mentre preparava un treball que tenia encarregat, dedicat a 17 excursions per la comarca del Berguedà. Publicat recentment per Cossetània Edicions i dedicat al món de l'excursionisme.

Vaig poder contemplar la imatge del vessant sense neu, però ja era suficient per poder-se fer una idea de les possibilitats d'escalada en mixte cara a l'hivern.

Per sort no va ser difícil "enganyar" al bon amic Jordi "Fanatik" per anar-hi tan bon punt hagués nevat i sospitèssim que el vessant ja era practicable per ser pujat amb tècniques d'escalada hivernal.

La primera incursió la vàrem fer a ple hivern, amb la neu abundant però poc assentada. Vàrem poder encadenar dues vies al dia, ja que el vessant en si té poc desnivell i resulta força fàcil i còmode tornar-se a plantar a peu de paret des del cim del vessant. El corredor dels "Berguedans" va ser la primera línia, potser la més evident del vessant. El nom es deu a que tots dos som berguedans d'adopció i cada vegada estem més encisats de les meravelloses alter-

natives que amaga la comarca per a la pràctica de l'escalada, muntanyisme i alpinisme. La segona via que vàrem escalar en el dia va ser la que vàrem anomenar "Fanatik - Crestas", la qual té un curiosíssim pas sota un bloc en equilibri que forma un túnel amb l'espai just per passar per sota, sempre i quan la neu no sigui massa abundant.

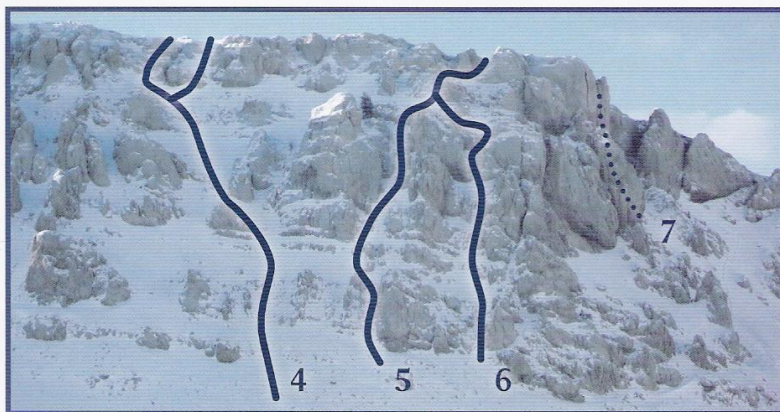
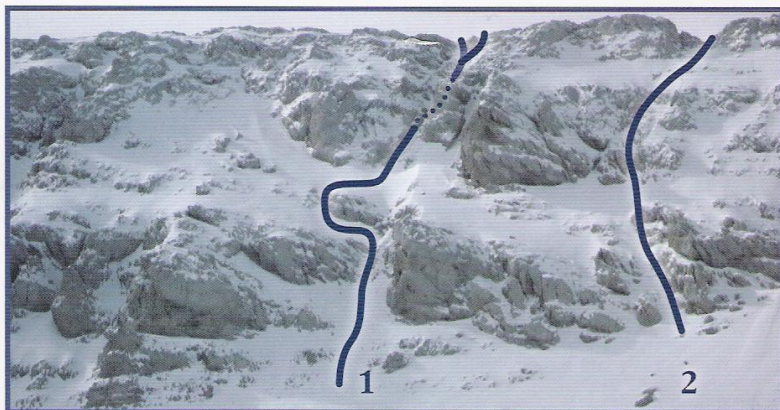
La segona incursió la vàrem fer en un període de temps inestable. Malgrat tot vàrem poder escalar el primer dia i, el segon, vàrem preferir deixar-ho estar per l'augment de risc d'allaus i esllavissades. D'aquesta segona incursió ens vàrem portar el bon record de viure més d'una jornada per la zona, de pernoctar a la cabana i escalar en condicions de temps bastant nefastes. D'aquí, potser, el nom de les tres vies que vàrem signar per aquelles dates: "Diamir", "Xemeneia Peleona" i "Scotland in color". Val a dir que la darrera d'elles té un avenc al segon llarg, en el qual el company va posar-hi la cama (va deixar un bon forat a la neu), que continuava més enllà per les roques vers a les entranyes de la muntanya; per sort el forat obert va ser petit i tan sols li va quedar una cama penjant al buit i va poder sortir a temps.

Una tercera incursió va ser frustrada tan sols sortir del cotxe a les 4 del matí. El

termòmetre marcava 7°C. Massa calor per anar a escalar en neu. Vàrem tornar a casa i hores més tard gaudíem d'un dia gairebé estiuenc a les magnífiques plaques calcàries de Malanyeu.

Però quan ja pensàvem que la temporada estaria conclosa en aquesta zona, unes nevades tardanes i un fred intens fora del comú a principis del mes de maig, va fer possible un bon comiat el corredor del "6 de maig" (relacionada amb la data d'obertura), directe, elegant i amb diminutes estalactites de gel penjades a les vores, que testimoniaven el fred intens i inusual per les dates, i la canal fàcil de postres.

La serra Pedregosa no presenta escalades d'envergadura, però sí que pot considerar-se un bon racó - escola, que presenta possibilitats per a la pràctica d'escalada mixte. Encara resten varies possibilitats per explorar. Malgrat que les vies actuals no són difícils i són curtes, cal advertir que la neu no sempre està en bones condicions i que la roca calcària sovint és massa monolítica i compacta, la qual cosa fa la protecció difícil i sovint tan sols es pot dur a terme a base de pitons i puntes de pitons. En resum: un bon indret per fer pràctiques, amb una bona marxa d'aproximació i soledat garantida.

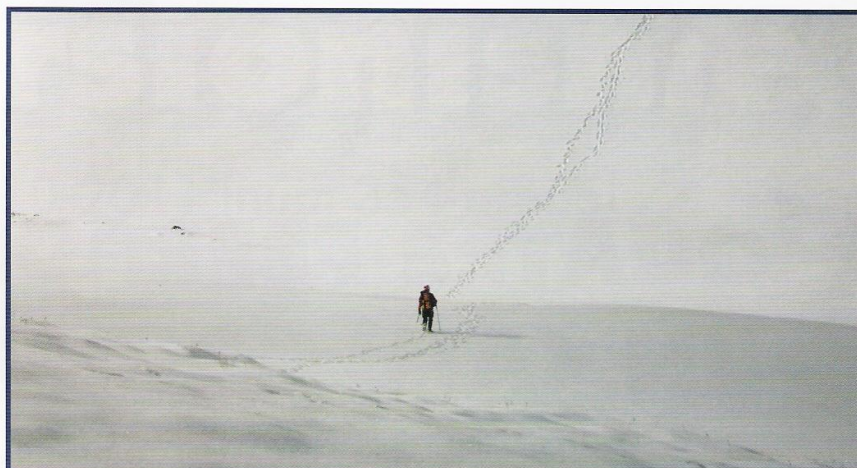

Fitxa tècnica

La serra Pedregosa és la part del Cadí que resta dins de la comarca del Berguedà i que es localitza entre el massís del Pedraforca, al sud, i la muralla principal de la serra del Cadí, en el seu sector pic de Costa Cabriolera – serra de Cortils, al nord. L'altitud màxima de la serra és de 2.451 metres, si bé no té cap cim ben definit, ja que és una llarga cadena amb cotes força difuminades.

Accés: caldrà prendre com a punt de partida per a la marxa d'aproximació el mirador de Gresolet, situat a 1.567 metres d'altitud, on conclou la carretera asfaltada procedent des de Saldes.

Aproximació: cal prendre la llarga pista que flanqueja vers a l'oest sota l'impressionant paret nord del Pedraforca fins arribar al Collell (1.845 m). Seguirem la pista vers al nord-est fins a la bifurcació del coll de les Bassotes (1.873 m). Pujarem per la pista secundària que neix a l'esquerra, en sentit ascendent, i que té marques de pintura del PR C-124 (blanques i grogues). La pista puja en ziga-zaga pel vessant sud. En arribar a l'aresta veurem una gran fita que ens indica l'indret on caldrà travessar la carena per davallar pel vessant oposat. A mesura que anem baixant vers a la

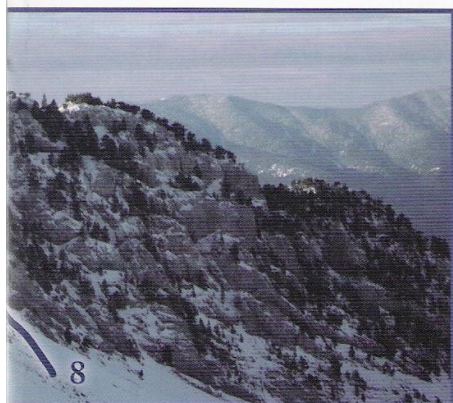
Soledat blanca, blanca soledat

coma de Cortils ens situem sota la paret que desitgem escalar. S'ha de calcular 3 h 30 min de marxa.

Descens: seguir la fàcil aresta vers l'oest en sentit descendent fins a retrobar les nostres petjades i desfer el camí d'aproximació en la seva integritat fins al mirador del Gresolet. Hem de calcular una mica més de 2 h 30 min.

Època aconsellable: de principis de febrer a mitjans d'abril.

On dormir: Hi ha tres possibilitats, fer tota la marxa, escalada i descens en el dia (llavors serà més còmode dormir al refugi Estasen o a Can Quelemí – Saldes); o bé fer nit en la zona de prats situada més enllà de coll de les Bassotes, just quan comença la pujada forta vers a la serra Pedregosa (alternativa molt bona a la primavera), o la tercera, si volem fer més d'una jornada seguida d'escalada, seria la de dormir a la cabana de pastors de Cortils, situada al nord del vessant nord on hi ha les vies.

Les vies existents i/o divulgades

- 1- Corredor 6 de maig
Recorregut / dificultat: 220 m. Mitjana de 45°; màxima de 60° mixte.
- 2- Corredor dels Berguedans
Recorregut / dificultat: 200 m. Mitjana de 45°-50°; màxima de 60° mixte.
- 3- Via Fanatik – Crestas
Recorregut / dificultat: 180 m. Mitjana de 50°; màxima de 60° y M4+.
- 4- Canal Fàcil
Recorregut / dificultat: 160 m. Mitjana de 40°-45°; màxima de 60° (sortida directa) o 50°-II° (sortida de l'esquerra).
- 5- Goulotte Scotland in color
Recorregut / dificultat: 140 m. Mitjana de 50°; màxima de 65° mixte.
- 6- Goulotte Diamir
Recorregut / dificultat: 140 m. Mitjana de 50°; màxima de 65° mixte.
- 7- Xemeneia Peleona
Recorregut / dificultat: 100 m. Canal fàcil (40°) durant 50 m i la resta un llarg difícil (M5+).
- 8- Canaló del Curset
Recorregut / dificultat: mitjana de 40°-45°; màxima de 50° i M3.

Totes aquestes vies han estat escalades a l'hivern – primavera del 2010, per Pako Sánchez (alies Pako Crestas) i Jordi Villamayor.

Més informació: <http://www.pakocrestas.com/mis-vias-de-escalada/> i a la guia de *Corredores del Pirineo: Cerdanya - Cadí - Pedraforca*, editada per Desnivel. Any 2011.